YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

7 päivänä heinäkuuta 2005 *

Asiassa C-153/03,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Cour de cassation (Luxemburg) on esittänyt 6.3.2003 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 3.4.2003, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Caisse nationale des prestations familiales

vastaan

Ursula Weide, Schwarzin puoliso,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann sekä tuomarit N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues (esittelevä tuomari), M. Ilešič ja E. Levits,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

julkisasiamies: J. Kokott,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Múgica Arzamendi,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 24.6.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Caisse nationale des prestations familiales, edustajinaan avocat D. Spielmann ja avocat H. Dupong,

— Luxemburgin hallitus, asiamiehenään P. Gramegna,

— Saksan hallitus, asiamiehinään W.-D. Plessing ja A. Tiemann,

— Itävallan hallitus, asiamiehenään H. Dossi,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään H. Michard ja D. Martin,

kuultuaan julkisasiamiehen 15.7.2004 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2.12.1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97 (EYVL 1997, L 28, s. 1; jäljempänä asetus N:o 1408/71), 76 artiklan tulkintaa.

2 Tämä kysymys on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Caisse nationale des prestations familiales du Grand-Duché de Luxembourg (jäljempänä CNPF) ja Saksan kansalainen Weide ja joka koskee Luxemburgin lainsäädännössä säädetyn kotihoidontuen maksamista.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

3 Asetuksen N:o 1408/71 1 artiklan u alakohdan i alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Tässä asetuksessa

— —

u) i) 'perhe-etuuksilla' tarkoitetaan kaikkia luontois- tai rahaetuuksia, jotka on tarkoitettu korvaamaan perhekustannuksia 4 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitetun lainsäädännön mukaisesti, lukuun ottamatta liitteessä II mainittuja erityisiä syntymä- tai adoptioavustuksia."

4 Asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 1 kohdan h alakohdan mukaisesti tätä asetusta sovelletaan sosiaaliturvan alan lainsäädäntöön, joka koskee "perhe-etuuksia".

5 Mainitun asetuksen 13 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jollei 14 [c artiklasta] muuta johdu, henkilöt, joihin tätä asetusta sovelletaan, ovat vain yhden jäsenvaltion lainsäädännön alaisia. Tämä lainsäädäntö määrätään tämän osaston säännösten mukaisesti. *

2. Jollei 14–17 artiklasta muuta johdu:

a) jäsenvaltion alueella työskentelevä henkilö on tämän valtion lainsäädännön alainen, vaikka hän asuu toisen jäsenvaltion alueella ja vaikka hänen työnantajanaan toimivan yrityksen tai yksityisen henkilön kotipaikka on toisen jäsenvaltion alueella;

— — "

* — Lainausta on korjattu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska asetuksen suomenkielinen versio on virheellinen.

6 Asetuksen N:o 1408/71 73 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Palkatulla työntekijällä tai itsenäisellä ammatinharjoittajalla, johon sovelletaan jäsenvaltion lainsäädäntöä, on toisessa jäsenvaltiossa asuvien perheenjäsentensä osalta oikeus perhe-etuuksiin, joista säädetään ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännössä, niin kuin he asuisivat tässä valtiossa, jollei liitteen VI säännöksistä muuta johdu."

7 Saman asetuksen 76 artiklassa, jonka otsikkona on "Ensisijaisuussäännöt tilanteessa, jossa toimivaltaisen valtion lainsäädännön mukainen ja perheenjäsenten asuinvaltion lainsäädännön mukainen oikeus perhe-eläkkeeseen on päällekkäinen", säädetään seuraavaa:

"1. Jos samana aikana samaa perheenjäsentä varten ja ammatin harjoittamisen perusteella voidaan perhe-etuuksia suorittaa sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella perheenjäsenet asuvat, oikeus perhe-etuuksiin, jotka olisi tarvittaessa 73 tai 74 artiklan mukaan maksettava toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, keskeytetään määrään, josta säädetään ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännössä.

2. Jos etuuksia ei haeta jäsenvaltiossa, jonka alueella perheenjäsenet asuvat, toisen jäsenvaltion toimivaltainen laitos voi soveltaa 1 kohdan säännöksiä, niin kuin etuudet olisi myönnetty ensiksi mainitussa jäsenvaltiossa."

8 Asetuksen N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä 21.3.1972 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna asetuksella N:o 118/97 (jäljempänä asetus N:o 574/72), 10 artiklan, jonka otsikkona on "Säännöt, joita sovelletaan tapauksessa, jossa oikeudet perhe-etuuksiin tai perheavustuksiin palkatulle työntekijälle tai itsenäiselle ammatinharjoittajalle ovat päällekkäisiä", 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"a) Oikeus sellaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan maksettaviin perhe-etuuksiin tai [perheavustuksiin], jossa näitä etuuksia tai avustuksia koskevan oikeuden saavuttaminen ei edellytä vakuutusta, työskentelyä tai itsenäistä ammatinharjoittamista, [pidätetään], jos samat perheenjäsenet saavat samalta ajalta etuudet joko yksinomaan toisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön perusteella tai asetuksen 73, 74, 77 tai 78 artiklan säännösten mukaisesti[, näiden etuuksien määrää vastaavalta osalta]. *

b) Jos kuitenkin harjoitetaan ammatillista tai kaupallista toimintaa ensiksi mainitun jäsenvaltion alueella:

i) niissä tapauksissa, joissa on kysymys joko yksinomaan toisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön perusteella tai asetuksen 73 tai 74 artiklan mukaisesti maksettavista etuuksista, oikeus perhe-etuuksiin kyseisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön perusteella tai näiden artiklojen mukaisesti [pidätetään sen määrän osalta], joka vastaa sen jäsenvaltion lainsäädännön [mukaisia perhe-etuuksia], jonka alueella perheenjäsen asuu, henkilöltä, jolla on oikeus perhe-etuuksiin, tai henkilöltä, jolle ne maksetaan. Sen jäsenvaltion perhe-etuudet, jonka alueella perheenjäsen asuu, maksetaan tämän jäsenvaltion kustannuksella;*

— —"

* — Lainausta on korjattu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska asetuksen suomenkielinen versio on virheellinen.

9 Asetuksen N:o 574/72 114 artiklassa, jonka otsikkona on "Etuuksien väliaikainen maksaminen tilanteessa, jossa on syntynyt erimielisyys sovellettavasta lainsäädännöstä tai etuudet antavasta laitoksesta", säädetään seuraavaa:

"Tapauksissa, joissa on erimielisyyttä kahden tai useamman jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tai laitoksen välillä joko siitä, mitä lainsäädäntöä olisi sovellettava asetuksen II osaston mukaan, tai siitä, minkä laitoksen olisi annettava etuudet, se, jonka etua asia koskee ja joka voisi hakea etuuksia ilman erimielisyyttä, saa etuudet väliaikaisesti sen lainsäädännön mukaisesti, jota asuinpaikan laitos soveltaa tai jos työntekijä ei asu minkään kyseisen jäsenvaltion alueella, etuudet annetaan sen laitoksen soveltaman lainsäädännön mukaan, johon hänen hakemuksensa toimitettiin ensiksi."

Kansallinen lainsäädäntö

Luxemburgin lainsäädäntö

10 La loi portant création d'une allocation d'éducation -nimisen lain (laki kotihoidontuesta), joka on annettu 1.8.1988, sellaisena kuin se on muutettuna ja sitä sovelletaan pääasiassa (jäljempänä vuoden 1988 laki), 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Kotihoidontukea voi vaatia jokainen,

a) jolla on kotipaikka Luxemburgin suurherttuakunnassa ja joka tosiasiallisesti asuu siellä,

b) joka kasvattaa kotonaan yhtä tai useampaa lasta, joista maksetaan tuen hakijalle tai tämän kanssa asuvalle puolisolle perheavustuksia ja jotka omalta osaltaan täyttävät perheavustuksista ja kansallisesta perhe-etuuksia maksavasta kassasta annetun lain, sellaisena kuin se on muutettuna 19.6.1985, 2 §:ssä säädetyt edellytykset,

c) joka pääasiassa kasvattaa lapsiaan kotonaan eikä harjoita ammatillista toimintaa tai saa korvaavia tuloja.

— —"

Saksan lainsäädäntö

11 Kotihoidontukea koskevan 25.7.1985 annetun Bundeserziehungsgeldgesetzin (hoitovapaan ja kotihoidontuen myöntämisestä annettu laki), sellaisena kuin se muutettuna 31.1.1994 (BGBl. 1994 I, s. 180), sellaisena kuin tämä laki on muutettuna 24.3.1997 annetulla lailla (BGBl. 1997 I, s. 594; jäljempänä BErzGG) 1 §:n 1 momentin mukaan kotihoidontukea voi vaatia jokainen, jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on tässä laissa tarkoitetulla alueella, jonka taloudessa asuu hänen huolettavanaan oleva lapsi, ja joka huolehtii itse tämän lapsen hoidosta ja kasvatuksessa eikä harjoita ammatillista toimintaa tai ei harjoita sitä kokopäiväisesti.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

12 Weide työskenteli Luxemburgissa lokakuusta 1993 toukokuuhun 1998 samalla, kun hän asui aviomiehensä ja ensimmäisen lapsensa kanssa Saksassa. Äitiysloman, joka

johtui hänen toisen lapsensa syntymästä 11.5.1998, ja lyhyen palkattoman lomajakson jälkeen asianomainen henkilö päätti omistautua toisen lapsensa kasvatukselle 1.10.1998–15.5.2000. Viimeksi mainittuna ajanjaksona Weide pysyi Luxemburgin code des assurances socialesin (sosiaalivakuutuksia koskeva laki) 171 §:n mukaisesti työskentelyjäsenvaltion sosiaalivakuutusjärjestelmän jäsenenä. Asiakirjoista käy myös ilmi, että asianomainen henkilö työskenteli Luxemburgissa aikaisemman työnantajansa palveluksessa jälleen 16.5.–30.9.2000.

13 Toimivaltainen saksalainen laitos hylkäsi Weiden kesäkuussa 1998 tekemän hakemuksen, jolla haettiin BErzGG:ssä säädettyä kotihoidontukea. Sekä Sozialgericht für das Saarland ensimmäisenä että Landessozialgericht für das Saarland (Saksa) toisena oikeusasteena, joiden käsiteltäväksi asia saatettiin, vahvistivat kyseisen hylkäävän päätöksen.

14 Kyseisten tuomioistuinten mukaan Weide kyllä täytti BErzGG:n mukaiset kotihoidontuen myöntämistä koskevat edellytykset, mutta asetuksen N:o 1408/71 13 ja 73 artiklan mukaisesti Luxemburgin suurherttuakunnalle asianomaisen henkilön työskentelyvaltiona kuului sen omassa lainsäädännössä säädetyn kotihoidontuen maksaminen. Tuomioistuinten mukaan nimittäin asetuksen N:o 1408/71 76 artiklan soveltamisedellytykset eivät täyttyneet nyt esillä olevassa asiassa. Le Sozialgericht für das Saarland totesi tältä osin, että Weiden oikeus saksalaiseen kotihoidontukeen johtui hänen asuinpaikastaan Saksassa eikä asianomaisen henkilön harjoittamasta ammatillisesta toiminnasta kyseisessä samassa jäsenvaltiossa, toisin kuin mitä edellytetään tässä viimeksi mainitussa säännöksessä, jossa etuuksia myönnetään ammatin harjoittamisen perusteella. Landessozialgericht für das Saarland toteaa, että Weiden puoliso ei täyttänyt saksalaisen avustuksen myöntämistä koskevia edellytyksiä ainoastaan siksi, että hän harjoitti ammatillista toimintaa. Tuomioistuinten mukaan asetuksen N:o 1408/71 76 artikla ei näin ollen soveltunut nyt käsiteltävänä olevaan asiaan.

15 Weide teki siten CNPF:lle hakemuksen kotihoidontuen maksamisesta vuoden 1988 lain nojalla, mutta hakemus hylättiin 30.11.2000 tehdyllä päätöksellä. CNPF myönsi asianomaiselle henkilölle kuitenkin lisäkorvauksen, joka vastasi sen kotihoitoa koskevan etuuden määrän, joka hänelle oli maksettava Saksassa, ja vuoden 1988 laissa säädetyn korkeamman määrän välistä erotusta.

16 Koska Weide riitautti kyseisen päätöksen Conseil arbitral des assurances socialesissa (Luxemburg), tämä viimeksi mainittu muutti päätöstä 7.12.2001 annetulla tuomiolla ja hyväksyi vuoden 1988 laissa säädetyn kotihoidontuen myöntämistä koskevan hakemuksen. CNPF:n valituksesta kyseinen tuomio pysytettiin Conseil supérieur des assurances socialesin (Luxemburg) 27.5.2002 antamalla tuomiolla. Tämän tuomion mukaan asetuksen N:o 1408/71 76 artiklaa olisi sovellettava ainoastaan, jos Weidellä olisi ollut oikeus perhe-etuuksiin Saksassa, mikä ei ollut tilanne nyt käsiteltävänä olevassa asiassa, koska asianomainen henkilö ei ollut koskaan työskennellyt eikä maksanut eläkemaksujaan siellä. Näiden tuomioistuinten mukaan työskentelyjäsenvaltion oli näin ollen asetuksen N:o 1408/71 13 ja 73 artiklan mukaisesti maksettava kotihoidontuki.

17 Siten CNPF valitti asiasta Cour de cassationiin, joka päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko — — asetuksen N:o 1408/71 76 artiklaa tulkittava siten, että se koskee ainoastaan sellaista tilannetta, jossa siirtotyöläisellä on oikeus perhe-etuuksiin työskentelyvaltion lainsäädännön ja perheenjäsenten asuinvaltion lainsäädännön nojalla?

2) Jos vastaus tähän kysymykseen on myöntävä, voivatko työskentelyvaltion elimet keskeyttää oikeuden perhe-etuuksiin, jos perhe-etuuksien epääminen asuinvaltiossa on näiden elinten mukaan yhteisön oikeuden vastaista?

3) Mikäli ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, voiko työskentelyvaltio edellä mainitun 76 artiklan perusteella soveltaa etuuksien päällekkäisyyden kieltävää säännöstä sellaisessa tapauksessa, jossa siirtotyöläisen puoliso saa tai hänellä on perheenjäsenten asuinvaltion lainsäädännön nojalla oikeus saada samanlaisia perhe-etuuksia?"

Ennakkoratkaisukysymykset

18 Heti aluksi on todettava, että sekä BErzGG:ssä säädetty (yhdistetyt asiat C-245/94 ja C-312/94, Hoever ja Zachow, tuomio 10.10.1996, Kok. 1996, s. I-4895, 18–27 kohta) että vuoden 1988 lain mukainen kotihoidontuki, jossa on samanlaisia ominaispiirteitä kuin saksalaisessa kotihoidontuessa, täyttävät ne edellytykset, joiden perusteella niiden voidaan katsoa olevan asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettuja perhe-etuuksia.

19 Lisäksi yhteisöjen tuomioistuin on jo katsonut, että asetuksen N:o 1408/71 13 artiklassa säädetty sääntö, joka koskee henkilöiden kuulumista vain työskentelyjäsenvaltion lainsäädännön alaisuuteen, ei estä sitä, että määrätyistä etuuksista säädetään asetuksen tarkemmilla säännöksillä (ks. erityisesti asia C-119/91, tuomio 9.12.1992, McMenamin, Kok. 1992, s. I-6393, 14 kohta).

20 Perhe-etuuksien osalta asetuksen N:o 1408/71 73 artiklassa esitetään, että työntekijällä, johon sovelletaan jäsenvaltion lainsäädäntöä, on toisessa jäsenvaltiossa asuvien perheenjäsentensä osalta oikeus perhe-etuuksiin, joista säädetään ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännössä, niin kuin he asuisivat tässä valtiossa.

21 Saman asetuksen 76 artikla, jota ennakkoratkaisukysymykset koskevat, käsittää otsikkonsa sanamuodon mukaisesti "ensisijaisuussäännöt tilanteessa, jossa toimivaltaisen valtion lainsäädännön mukainen ja perheenjäsenten asuinvaltion lainsäädännön mukainen oikeus perhe-eläkkeeseen on päällekkäinen".

22 Kyseisessä säännöksessä tarkoitetaan täsmällisesti ottaen tilannetta, jossa "samana aikana samaa perheenjäsentä varten ja ammatin harjoittamisen perusteella voidaan perhe-etuuksia suorittaa sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella perheenjäsenet asuvat". Säännöksen soveltaminen edellyttää näin ollen, että asuinjäsenvaltio maksaa perhe-etuudet asianomaisen henkilön ammatin harjoittamisen perusteella.

23 Sekä asiakirjoista että yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyistä huomautuksista käy ilmi, että Weiden kaltaisessa tilanteessa oleva henkilö voi asetuksen N:o 1408/71 73 artiklan mukaisesti vaatia vuoden 1988 laissa säädettyä kotihoidontukea Luxemburgissa palkattuna työntekijänä, ja tämä asema säilyy asianomaisella henkilöllä niin kauan kuin hän kuuluu johonkin Luxemburgin sosiaaliturvajärjestelmään (ks. vastaavasti asia C-543/03, Dodl ja Oberhollenzer, tuomio 7.6.2005, 30 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa) ja täyttää samanaikaisesti asuinjäsenvaltion eli Saksan liittotasavallan lainsäädännön mukaiset kotihoidontuen

myöntämistä koskevat edellytykset, joiden mukaan tällaisen avustuksen saamista ei ole tehty riippuvaiseksi etukäteen tapahtuvasta ammatin harjoittamisesta vaan asuinpaikasta kyseisessä valtiossa.

24 Viimeksi mainitusta tapauksesta, jossa oikeus perhe-etuuksiin asuinjäsenvaltiossa ei edellytä vakuutusta, työskentelyä tai itsenäistä ammatinharjoittamista vaan asuinpaikkaa koskevan edellytyksen täyttymistä, puolestaan säädetään asetuksen N:o 574/72 10 artiklassa.

25 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan voidakseen antaa ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle asian ratkaisun kannalta hyödyllisen vastauksen yhteisöjen tuomioistuin saattaa joutua ottamaan huomioon sellaisia yhteisön oikeuden säännöksiä, joihin kansallinen tuomioistuin ei ole viitannut ennakkoratkaisukysymyksissään (ks. erityisesti asia C-60/03, Wolff & Muller, tuomio 12.10.2004, Kok. 2004, s. I-9553, 24 kohta).

26 Näin ollen nyt esillä olevaa asiaa on tutkittava ottamalla huomioon asetuksen N:o 574/72 10 artiklassa esitetyt päällekkäisyyden estävät säännökset.

27 Aluksi on tärkeää palauttaa mieleen, että riippumatta esitettyihin kysymyksiin annettavasta vastauksesta pääasiassa kysymyksessä olevan kaltaisessa tilanteessa asuinjäsenvaltion laitoksen, jonka käsiteltäväksi asia on saatettu, on joka tapauksessa asetuksen N:o 574/72 114 artiklan mukaisesti maksettava etuus väliaikaisesti sen lainsäädännön mukaisesti, jota asuinpaikan laitos soveltaa, eli kyseisessä asiassa BErzGG:ssä säädetyn mukainen kotihoidontuki samalla, kun se odottaa riita-asian

lopullista ratkaisua, jossa vastakkain ovat kyseinen laitos ja työskentelyjäsenvaltion laitos.

28 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut edellä mainitussa asiassa McMenamin annetun tuomion 17 ja 18 kohdassa, vaikka asetuksen N:o 574/72 10 artiklan 1 kohdan a alakohdassa esitettyjen päällekkäisyyden estävien säännösten mukaisesti työskentelyjäsenvaltion maksamat avustukset saavat etusijan niihin asuinjäsenvaltion maksamiin avustuksiin nähden, jotka näin ollen pidätetään, niin sitä vastoin silloin, kun ammatillista toimintaa harjoitetaan viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa, saman asetuksen 10 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdassa säädetään päinvastaisesta ratkaisusta eli että oikeus asuinjäsenvaltion maksamiin avustuksiin voittaa oikeuden työskentelyjäsenvaltion maksamiin avustuksiin, jotka siten pidätetään.

29 Saman tuomion 19 kohdassa yhteisöjen tuomioistuin korosti, että tämän viimeksi mainitun säännöksen mukaan etusijojen kääntymisen aikaansaavaa ammatillista toimintaa täytyy harjoittaa asuinjäsenvaltiossa sellaisen "henkilön, jolla on oikeus perhe-etuuksiin, tai henkilön, jolle ne maksetaan".

30 Yhteisöjen tuomioistuin tulkitsi tätä lauseen osaa suhteessa lauseen laatijan tarkoitukseen siltä osin kuin henkilön, jonka huollettavina lapset ovat, ja erityisesti asetuksen N:o 1408/71 73 artiklassa tarkoitetun edunsaajan puolison lasten asuinjäsenvaltiossa harjoittaman ammatillisen toiminnan perusteella asetuksen N:o 574/72 10 artiklan mukaisesti oikeus mainitussa 73 artiklassa säädettyihin avustuksiin pidätetään sen määrän osalta, joka vastaa asuinjäsenvaltion tosiasiallisesti maksamia samanlaisia avustuksia ja riippumatta siitä, kuka on asuinjäsenvaltion lainsäädännössä nimetty kyseisten perheavustuksien välitön saaja (em. asia McMenamin, tuomion 20–27 kohta).

31 Kuten julkisasiamies totesi edellä mainitussa asiassa Dodl ja Oberhollenzer esittämänsä ratkaisuehdotuksen 39 kohdassa ja kuten käy erityisesti ilmi tuomion 60 kohdasta, asetuksen N:o 574/72 10 artiklaan tehdyt muutokset suhteessa kyseisen säännöksen sanamuotoon, sellaisena kuin sitä oli sovellettava edellä mainitussa asiassa McMenamin annetussa tuomiossa, eivät ole sellaisia, että niillä kyseenalaistettaisiin tämä tulkinta.

32 Siten yhteisöjen tuomioistuin katsoi edellä mainitussa asiassa Dodl ja Oberhollenzer annetun tuomion 64 kohdassa, että kun henkilö, jonka huollettavina lapset ovat, erityisesti työntekijän aviopuoliso tai avopuoliso, jolla on työskentelyjäsenvaltion ja asuinjäsenvaltion lainsäädännön mukaan hänen saman perheenjäsenensä ja saman ajanjakson perusteella oikeuksia perhe-etuuksiin, harjoittaa ammatillista toimintaa asuinjäsenvaltiossa, kyseisen jäsenvaltion on asetuksen N:o 574/72 10 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdan nojalla maksettava perhe-etuudet riippumatta siitä, kuka on mainitun valtion lainsäädännössä nimetty kyseisten etuuksien välitön saaja. Tässä tapauksessa työskentelyjäsenvaltion maksamat perhe-etuudet pidätetään siltä osalta, joka vastaa asuinvaltion lainsäädännön mukaisten perhe-etuuksien määrää.

33 Tästä seuraa, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa asetuksen N:o 574/72 10 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohta edellyttää, että asetuksen N:o 1408/71 73 artiklan mukaisesti vuoden 1988 laissa säädettyä kotihoidontukea saavan henkilön puolison lasten asuinjäsenvaltiossa, nyt esillä olevassa asiassa Saksan liittotasavallassa, harjoittaman ammatillisen toiminnan vuoksi oikeus viimeksi mainitussa asetuksessa säädettyihin perheavustuksiin pidätetään sen määrän osalta, joka vastaa asuinjäsenvaltion lainsäädännön mukaista kotihoidontukea, vaikka nämä viimeksi mainitut avustukset maksetaan luxemburgilaisen avustuksen saajalle eikä tämän puolisolle.

34 Näin ollen esitettyihin kysymyksiin on vastattava, että asetuksen N:o 574/72 10 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohtaa on tulkittava siten, että asetuksen N:o 1408/71 73 artiklan mukaisesti perhe-etuutta saavan henkilön puolison lasten asuinjäsenvaltiossa harjoittaman ammatillisen toiminnan vuoksi oikeus viimeksi mainitussa säännöksessä säädettyihin perheavustuksiin pidätetään sen määrän osalta, joka vastaa asuinjäsenvaltion lainsäädännön mukaista kotihoidontukea, ja riippumatta siitä, kuka on tämän valtion lainsäädännössä nimetty kyseisten etuuksien välitön saaja.

Oikeudenkäyntikulut

35 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä 21 päivänä maaliskuuta 1972 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2.12.1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97, 10 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohtaa on tulkittava siten, että

14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna asetuksella N:o 118/97, 73 artiklan mukaisesti perhe-etuutta saavan henkilön puolison lasten asuinjäsenvaltiossa harjoittaman ammatillisen toiminnan vuoksi oikeus viimeksi mainitussa säännöksessä säädettyihin perheavustuksiin pidätetään sen määrän osalta, joka vastaa asuinjäsenvaltion lainsäädännön mukaista kotihoidontukea, ja riippumatta siitä, kuka on tämän valtion lainsäädännössä nimetty kyseisten etuuksien välitön saaja.

Allekirjoitukset